

gozda. Kolikokrat se zgodi pri bičanju, da doleti grešnika smrt, predno je očiščen.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespajju, utrujenosti, pobitosti, tesnobe in imamo v naravnih »Franz Josefovih« grenčici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Sloviti zdravnik priznava, da učinkuje »Franz Josefova« voda sigurno tudi pri ljudeh višje starosti. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Gospodarska obvestila.

Rodovniško društvo Nedelica, p. Turnišče za gojo in mlečno kontrolo simodolskega goveda, kot prva in najstarejša organizacija za pospeševanje omenjene pasme v Dravski banovini, priredi dne 18. septembra tega leta v Nedelici (Prekmurje) razstavo za svojo v rodovnik vpisano živino in njih zarod, na katero že sedaj vljudno vabi cenjeno občinstvo.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Vsled ukrepa kraljevske banske uprave v Ljubljani naj prevzamejo upravo okrajne hranilnice pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, ker je okrajna samouprava ukinjena, vse občine sodnega okraja Sv. Lenart v ta namen so bili občinski zastopi pozvani, naj pošljejo sreskemu načelstvu v Mariboru levi breg v pozivu navedene izjave, opremljene s potrebnimi prilogami in naj naznanijo le temu enega predstavnika, ki bo zastopal občino pri ustanovnih pripravah. Občine, katere bi to opustile, bi bile izključene iz sodelovanja, pozneje pa tudi izključene od dobrot, katere jim nudi denarni zavod. Neobhodno potrebno je, da se vse občine lenartskega okraja brez izjeme, osobito tudi občine prejšnjega cmureškega sodnega okraja, takoj in nemudoma odzovejo pozivu sreskega načelstva. Ako so pa katere občine že odgovorile negativno, naj čim prej to popravijo in store pritrdilne sklepe, pa te odpošljejo sreskemu načelstvu. Okrajna hranilnica pri Sv. Lenartu v Slov. goricah naj ostane ustanova občin okraja. Nevarnost izgube je izključena, ko bodo imele upravo v rokah občine in to pod nadzorstvom državnega komisarja. Hranilnica stoji na trdnih nogah. Denar, katerega je imela hranilnica naloženega na Češkem, je že v Jugoslaviji, vojna posojila se bodo odpisala, in preostala bo še večmilijonska svota na razpolago občinam, ki bodo hranilnico prevzele. Zato nikake bojazni, nikakega oklevanja! — Ugodite, zamudne občine, pozivu sreskega načelstva ter mu odpošljite nemudoma zahtevane spise.

Iz zapadne Švice nam poroča prijatelj: V zadnjem času smo deležni obilnega dežja, tako da se je žetev morala odložiti do 26. julija. Seveda tu ne zanjejo s srpi, ampak vse s stroji, ki žito obenem tudi že zvežejo. Ker smo imeli dvakratno točo, je žito bolj slabo, pa kmetje ne trpijo skoraj nobene škode, ker imajo vse poljske pridelke zavarovane proti vremenskim neugodam. Zanimivo je to, da vplača 40 odstotkov zavarovalne premije država in le ostalih 60 odstotkov kmet sam. Velika ugodnost, kaj ne? Zelo so tudi prizadeji vinogradi, ponekod je celo 80 odstotkov uničeno. Zdaj je še pa hudo nastopila peronospora in oidij. Skropili smo dosedaj že osemkrat, a v sosedni vasi Satigny že celo desetkrat. Galica je tu seveda dosti cenejša.

O šmarnici. Kmet od Sv. Andraža v Slov. goricah nam piše: V 17. števil-

ki »Slov. Gospodarja« je bil objavljen davek na šmarnico, v 23. številki pa je bilo poročilo o vinarskem kongresu v Ljutomeru, na katerem je bila sprejeta resolucija, da naj se davek na šmarnico poveča. K tej resoluciji bi imeli mi mali posestniki pripomniti tole: Sadja skoraj letos ne bo nič ali pa malo. Kje naj vzamemo pijačo? Davek naj bi se naložil tistim bogatim vinogradnikom, ki drago prodajajo vino, pa ne šmarničnim, ker šmarnica sama po sebi tako nič ne velja, ker je nikdo ne kupi in če jo kupi, pa za malenkostne pare. Mi mali in srednji posestniki pritrđimo dopisniku iz Kalobja in objavi iz Slovenskih goric, da se šmarnica, potrebna za domačo rabo sploh ne bi obdačila. Prosimo bansko upravo, da upošteva naše želje in prošnje v prid malih posestnikov, ki boljših trti ne morejo gojiti vsled lege in še slabših gospodarskih razmer. Pijačo pa rabimo, ker sadnega drevja je malo in še tisto je pomrznilo, da ga bomo morali podreti.

Kmetijsko gospodinjstvo šola Kmetijske družbe v Ljubljani. S 1. oktobrom se otvori 29. tečaj gospodinjstva šole, ki bo trajal 11 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č.č. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Poljanah v Ljubljani. Teoretični del obsega verouk, vzgojeslovje, računstvo, knjigovodstvo in kmetijsko gospodarstvo, vrtnarstvo in sadjarstvo, živinorejo in živinozdravstvo, poljedelstvo in kmetijsko kemijo. Praktično se vežbajo v kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), krojnem risanju, pranju, likanju, v mlekarstvu in sirarstvu, v vrtnarstvu itd. Gojenke se vadijo tudi v ravnanju z bolniki in bolno živino. Tista, ki bo sprejeta v zavod, plača mesečno za hrano, stanovanje, razsvetljava, to je sploh za vse 450 Din, za pguK za 100 Din. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti 16. leto; 2. predložiti zadnje šolsko izpričevalo; 3. predložiti zdravniško izpričevalo, da so zdrave; 4. navesti kakšnega stanu so starši in kakšen je njih dosedanji glavni poklic; 5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da zanje plačajo vse stroške šolanja; 6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, lastno-ročno pisane, nekolokovane prošnje za sprejem naj se vpošljejo vsaj do 15. avgusta tega leta Kmetijski družbi v Ljubljani. Pri sprejemu deklet v gospodinjstvo šolo se bo oziralo po možnosti na prosilke iz vseh slovenskih pokrajin.

Tečaji za kopunjenje. Perutninski odsek Kmetijske družbe v Ljubljani priredi dne 14. avgusta, 20. septembra in 18. oktobra tega leta od 14 do 18. ure tečaje za kopunjenje perutnine po svetovnoznanim metodam P. Collignon v valilni centrali tega odseka, Linhartova ulica št. 9. Tečaj bo vodil predsednik odseka g. J. Seber. Udeležbo na tečaj je prijaviti po dopisnici pet dni

pred začetkom. Za kritje stroškov prispeva vsak udeleženec.

Predavanje o kužnih boleznih pri perutnini. Perutninski odsek Kmetijske družbe v Ljubljani opozarja vse perutninarje, zlasti pa svoje člane, da bo predaval g. vet. Kocjan v ljubljanskem radiu dne 15. avgusta ob pol 16. uri in v nedeljo, dne 17. avgusta ob 10. uri 20 minut o kužnih boleznih pri perutnini (koleri, tifusu, beli griži in difteriji).

Poročilo o stanju hmelja. Kljub ponovnim padavinam se je pri stanovitni vročini — posebno na prodnati zemlji — pojavil solnčni palež, ki neljubo ovira izkobiljenje rastline. To oviro pospešuje še nizka nočna temperatura. Pri vsem tem pa se bo obiranje hmelja letos vendar pričelo nekaj dni poprej, kakor navadno. Z ozirom na zmanjšani hektarski donos in upoštevanje skrčenje s hmeljem zasajene ploskve, se že lahko danes trdi, da bo letošnja množina pridelka približno polovico manjša od lanske.

*

Trošarina na vino.

»Službene Novine« v Beogradu so 24. julija objavile pravilnik finančnega ministrstva o uveljavljanju in izvajanju zakona o državnih trošarinah. Kar se tiče državne trošarine na vino, znaša ista 1 dinar od 1 litra. Za vino se smatra samo vino iz grozdja, ki je prevrelo. Od vinskega mošta se ne plača trošarina, dokler ne zavre in sicer najdalje do 20. novembra. Vse vino, ki vsebuje več kakor 18 odstotkov alkohola, se smatra za špirit in se tudi tako zanj plačuje trošarina.

Vinogradniki ne plačujejo državne trošarine za tista vina, ki jih porabijo za hišno potrebo. Pod hišno potrebo se razume tisto vino, ki ga uporabi vinogradnik doma, ne da bi za to vino prejel kako plačilo, kakor tudi tisto, ki ga vinogradnik zavžije pri obdelovanju posestva. Če vinogradnik ne stanuje na področju tiste občine, v kateri se nahaja njegov vinograd, potem mu finančna direkcija na prošnjo lahko dovoli prenos vina iz vinograda za hišno uporabo največ do 100 litrov.

Trošarina na vino se plača v trenutku, ko ga vinogradnik, odnosno producent izroči v promet. Trošarino plača kupec, prodajalec pa je dolžan, da prodajo takoj prijavi oddelku finančne kontrole. Klet vinogradnika se smatra za skladišče, vendar pa se sme v tej kleti spravljati samo doma, v lastnem vinogradu pridelano vino. — Pravilnik določa tudi izvozne premije za vino. Premija iznaša 100 Din za vsakih izvoženih 100 litrov. Izvoz je prijaviti finančni kontroli in obenem predložiti prošnjo za izplačilo izvozne premije.

Karl May, Po divjem Kurdistanu 3. zvezek — izšel v groznih obrisih nam slika ta zvezek krvno osvetlo med Kurdi. — Naroča se v Tiskarni sv. Cirila, Maribor. Cena 13 Din.

Idealno pranje je mogoče samo z dobrim milom, zato gospa, perite samo s pravim terpentinovim milom **Cazela**.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 2. avgusta so pripeljali šeparji na 35 vozeh 67 komadov zaklanih svinj, 15 voz krompirja, 22 čebule, 12 voz sena in 8 voz slame. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 23 Din, slanino po 15 do 17.50, krompir 0.75 do 2, čebula 3 do 7.50, seno 65 do 80, slama 45 do 50. Pšenica 2 do 2.50, ječmen 1.50 do 1.75, oves 1.25 do 1.50, koruza 2, proso 2.50, fižol 2.50, grah 8 Din. Piščanci 25 do 30, kokoš 30 do 45, raca 20 do 35, gos 30 do 40, puran 40 do 80, Din. Gobe 2.50 do 3, maline 5 do 6, jabolka 4 do 8, hruške 6 do 10, slive 4 do 10, breskve 10 do 18 Din. Mleko 2 do 2.50, smetana 12 do 14, surovo maslo 36, med 14 do 18 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo šest konjev, pet bikov, 70 volov, 211 krav in 8 telet; skupaj 300 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 29. julija tega leta so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže po Din 8.50; poldebili voli od Din 7 do 7.25; bikji za klanje od Din 7 do 7.75; klavne krave debele od Din 6 do 7; plemenite krave od Din 5 do 6; krave za klobasarje od Din 4 do 5; molzne krave od Din 5.50 do 6.50; breje krave od Din 5.50 do 6.50; mlada živina od Din 6.50 do 9. Prodanih je bilo 202 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 18 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu, dne 1. avgusta 1930 je bilo pripeljanih 278 svinj, ena ovca in dve kozi; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad od Din 120 do 150; 7 do 9 tednov stari od Din 200 do 250; 3 do 4 mesece stari od Din 300 do 350; 5 do 7 mesecev stari od Din 450 do 500; 8 do 10 mesecev stari od Din 600 do 850; eno leto stari od Din 900 do 1000. 1 kg žive teže od Din 11 do 13; 1 kg mrtve teže pa od Din 15 do 17.50. Prodanih je bilo 150 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 18 do 20 Din; volovsko meso II. vrste 1 kg od 16 do 18 Din; meso od bikov, krav in telci 1 kg od 12 do 14 Din; telečje meso I. vrste 1 kg od 22 do 30 Din; telečje meso II. vrste 1 kg od 16 do 20 Din; svinjsko meso sveže 1 kg od 15 do 30 Din.

Boreve štuke za korita, late, krajnlke, škodle (šindel) za struhe in vsake debelosti rezan les prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Vinske sode različne velikosti prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Iz enotnega okraja. Kam gremo v nedeljo, dne 10. avgusta? Na gospodarski sklad Kmetijsko zvezo, ki bo po poznih službi božji v narodnem domu. Ali se bo izplačalo? Prav gotovo. Zadnji čas je, da se združimo tudi kmetje v močne organizacije, da rešimo svoj obstoj in položimo temelje boljši bodočnosti. Le živo zanimanje in dejansko organizacijsko delo ter ljubezen do prelopedga kmetijskega stanu nas bo pripeljala v boljše čase. — Zgled so nam daski kmetje. Tovariši, na veselo svidenjel!

NAŠA DRUŠTVA

Sv. Martina pri Vurbergu. Finžgarjeva drama »Veriga«, ki so uprizorili dijaki domače in okoliških župnij Sv. Barbara, St. Janž in iz Maribora je izpadla zadovoljivo. Igralci so vloge rešili častno, tudi obisk občinstva je bil zadovoljiv. Ob tej priliki se je spet pokazala nujna potreba nove društvene dvorane, ki naj bi služila v enaki in slične svrhe. Upati je, da bo ljudstvo vsaj polagoma prišlo do spoznanja, kako potreben bi bil tak dom, in da bo v slučaju, če se zavzamejo v to svrhu resni koraki, pokazalo po možnosti tudi svojo dobro voljo.

Remšnik. Bralno društvo je priredilo za škofovo 50 letnico mašništva proslavo. Govor, deklamacije in dve igri sta bili na sporedu, v cerkvi pa molitvena ura, da bi Bog uslišal vse prošnje prevzvišenega in podložnega duhovništva, ki nosi vročino dneva v teh razburkanih časih. Vse je prav dobro izpadlo. Hvala fantom in dekletom za trud in vsem, ki so kaj k uspehu pripomogli.

Apate ob Muri. V našem kraju se bo vršila dne 10. avgusta tega leta prva narodna prireditel. Na vrtu gostilne Fürst nastopi moški pevski zbor in dobro izvežbana tukajšnja tamburaška godba. Za drugo zabavo in izvrstno postrežbo je preskrbljeno. Začetek ob 3. uri popoldne.

Negova. Agilno tamburaško društvo od Sv. Antona v Slov. goricah priredi v nedeljo, dne 10. avgusta v dvorani graščine Negova velezabavni burki in sicer »Laži zdravnik« in »Kakšen gospod, tak sluga«. Kdor se hoče iz srca nasmejati in prijetno zabavati, naj gotovo pride. Po igri se vrši prosta zabava. Sodeluje godba na pihala in tamburaški zbor.

Kokarje. Tukajšnje prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 10. avgusta ob 3. uri po-

popoldne v društvenem domu pri Goveku igro »Živa pokopana«. Igrat pridejo Nazarčani. Vljudno vabljeni!

Občni zbor »Vzajemnosti« za lavantinsko škofijo bo 12. avgusta ob 10. uri dopoldne v mariborskem bogoslovju.

Vabilo na 31. redni občni zbor Posojilnice v Križevcih r. z. z. n. z., ki se vrši dne 17. avgusta 1930 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora, ki se je vršil dne 25. avgusta 1929. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1929. 5. Volitev enega člana načelstva po umrlem Koroškaku Mihaelu. 6. Volitev pet članov nadzorstva. 7. Štučajnosti. Ako ob določeni uri ne bo zadostno število navzočih udov, se bo pol ure pozneje sklepalo pri vsakem številu. Odbor. 954

Romanje na Brezje.

Povabilo Prosvetne zveze za romanje na Brezje je našlo kakor vsako leto, tako tudi letos mogočen odziv. Kljub temu, da gre preko tisoč ljudi iz lavantinske škofije na evharistični kongres v Zagreb ter da imajo Trbovlje-Hrastnik-Zagorje letos lastno romanje na Brezje, se je v noči od nedelje na ponedeljek, odnosno v ponedeljek zjutraj pripeljalo na Brezje s tremi vlaki preko 4200 članov Prosvetne zveze in prijateljev krščanske prosvete. Tehnično vodstvo je bilo v večjih rokah g. ravnatelja Hrastelja, ki mu je bilo prideljenih precejšnje število rediteljev. Ljudska pesem pravi, da je na Gorenjskem fletno. Bilo je res veliko duhovnega užitka, podviga duha in spodbude za srce. K temu so veliko pripomogli izvrstni cerkveni govorniki: gg. župnika Hohnjec in Gomilšek in monsignor profesor Vreže, ki je v ponedeljek predpoldne tudi daroval slovesno sveto mašo, ter prav lepo cerkveno petje pod vodstvom g. Gašpariča. V torek je daroval romarsko sveto mašo mariborski g. novomašnik Korban. Na prosvetnem zborovanju v pon-

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

»O, to je rešitev,« vzdihne Koder ves iz sebe. Dvigne se na enega izmed konjev ter zdirja naprej, Konrad pa za njim.

»Na pomoč, na pomoč,« ti obupni klici so se v tem trenutku čuli iz vrta mestnega pisarja. Še kratek, bolesten krik, nato pa je vse utihnilo.

»Zdajci so se razgrnili oblaki in polna luna je posijala na vrata vrata v trenutku, ko je stopil grof Thurn z Moniko na rokah na prosto. Pogledal je okoli sebe ter zaklel, ko ni videl konjev na določenem mestu. Kje so konji? Oko jih ni videlo, uho pa je takoj slišalo peketanje konjskih kopit v smeri od Drave.

Grof Thurn se obrne ter jim hoče iti naproti, misleč, da pridejo od tam naročeni konji. Na rokah nese Moniko, kateri je posvetila luna v obraz. Bila je nezavestna, blede, usta pa je imela zamašena z robcem.

V tem trenutku se prikažeta na dveh konjih

33

dva jezdeca — bila sta mestni pisar Jakob Koder in Tatenbahov konjar Konrad.

Grof Thurn pogleda presenečen oba jezdeca ter spusti Moniko na tla, kjer obleži, ne da bi se ganila.

Pisar Koder skoči s konja, plane k svoji hčeri, ji potegne zamašek iz ust ter jo začne drgniti po čelu. Nato se dvigne, skoči h grofu Thurnu, ki je hotel zajahati konja, na katerem je ravno prej prijezdil pisar.

»Ropar, lopov, morilec,« zakriči Jakob Koder ves iz sebe in dvigne roko proti grofu.

»Kaj, ti si upaš mene psovati,« zavpije grof Thurn, »čakaj, da ti pokažem meščanska sodrga, tu imaš plačilo!«

Rekši potegne meč iz nožnice ter ga zavihni proti glavi pisarja.

V tem trenutku priskoči na pomoč hlapec Konrad z debelim drogom, ter prestreže udarec, da se ostrina meča zasadi v les.

»A, ti si izdajalec, tebi se imam zahvaliti za neuspeh, pogini pes,« zakriči grof Thurn, izdere meč iz lesa, ki ga je držal Konrad še vedno v rokah, ter bliskoma sune hlapca v prsa, da se z glasnim krikom zvrne na tla.

»Tu imaš svoje izdajalsko plačilo,« zadere se

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cipilja
v Mariboru, Koroška c. 8